

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Onze referentie: 170246
Datum: 3 april 2017
Onderwerp: Participatie en integratie vergunninghouders
Van: Luciënne Middelhof (namens de samenwerkende partijen)
T 030-2332337 | E lmiddelhof@divosa.nl

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief willen het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), de VNG, Divosa en het COA u informeren over de stappen die zijn gezet om de participatie en integratie van vergunninghouders te versnellen. Deze stappen zijn een bijdrage van genoemde partijen aan de Taskforce Werk en Integratie Vluchtelingen.

Dat een gezamenlijke aanpak nodig is, bleek al in 2015 uit het rapport *Geen tijd verliezen*¹ van de WRR. De raad adviseerde processen niet sequentieel maar gelijktijdig te laten plaatsvinden en er bovendien sneller mee te beginnen. Het ministerie van SZW, de VNG, het COA en Divosa hebben het advies ter harte genomen om de inzet op participatie en integratie vanaf dag één na vergunningverlening te verstevigen in een gezamenlijke aanpak.

Zo is onder andere door het COA een systematiek ontwikkeld waarbij informatie over vergunninghouders veel eerder wordt opgehaald en beter aan gemeenten wordt overgedragen. Op die manier kunnen trajecten om vergunninghouders naar werk of onderwijs te begeleiden eerder en parallel aan elkaar worden ingezet. Begeleiding naar werk of opleiding hoeft niet stil te staan totdat huisvesting in een gemeente is geregeld. Dit kan al starten vanaf het moment dat een vergunning is verleend. Hiermee kunnen gemeenten sneller een rol spelen bij integratie en participatie van vluchtelingen. Wat die mogelijkheden precies inhouden, wat ze voor u kunnen betekenen en welke ondersteuning u daarbij kunt krijgen, leest u in deze brief.

Nieuwe werkwijze: kansrijke koppeling en opvang nabij gemeente

Bij de koppeling van nieuwe vergunninghouders aan een gemeente houdt COA zoveel mogelijk rekening met de onderwijs- en arbeidsachtergrond van de vergunninghouder. Zo voert het COA op de dag van vergunningverlening een huisvestingsgesprek met elke nieuwe vergunninghouder. Het gesprek gaat over opleiding en werkervaring van de vergunninghouder, opgedane *soft skills* en diens netwerk. De ideeën die de vergunninghouder zelf over een opleiding of baan in Nederland heeft, komen ook aan de orde. Op basis van dit profiel bekijkt het COA vervolgens in welke arbeidsmarktregio(s) de kansen op participatie het grootst zijn. Daarna volgt plaatsing in een AZC in die regio als dit mogelijk is. Dat maakt het voor gemeenten makkelijker om samen met het COA al in het AZC te beginnen met activiteiten die bijdragen aan de integratie en participatie. Te denken valt aan het aanbieden van vrijwilligerswerk of een re-integratietraject. Doordat de AZC's niet evenredig over Nederland zijn verspreid is het helaas niet mogelijk om alle vergunninghouders in een AZC in de arbeidsmarktregio te plaatsen.

Deze nieuwe werkwijze is in juli 2016 gestart. Sinds maart 2017 worden alle nieuwe vergunninghouders uit de algemene asielprocedure (AA) op deze wijze gekoppeld. In de komende maanden zal dit ook gaan gelden voor vergunninghouders die na een verlengde asielprocedure (VA) hun vergunning krijgen. De implementatie van dat proces zal uiterlijk in juli 2017 afgerond zijn. Van

¹ <https://www.wrr.nl/publicaties/publicaties/2015/12/16/geen-tijd-verliezen-van-opvang-naar-integratie-van-asielmigranten>

de regioadviezen die in 2016 gegeven zijn, leverde zo'n 90 procent ook een koppeling op in de geadviseerde arbeidsmarktregio. Op basis van de gesprekken tot nu toe lijken de sectoren techniek, bouw, horeca en ambachten het vaakst perspectief te bieden voor de vergunninghouders. Daarna volgen de sectoren zorg, onderwijs, detailhandel, vervoer en ICT. Uiteraard gaat het hier om een momentopname en zijn deze beelden afhankelijk van de asielinstroom.

Meer en eerder informatie voor gemeente via het Taakstelling Volg Systeem (TVS)

Een andere verbetering in het proces van integratie en participatie is gemaakt via TVS. Vanaf 20 maart krijgen gemeenten op twee manieren informatie van de vergunninghouder dit systeem:

1. De informatie die het COA ophaalt bij het huisvestingsgesprek. TVS stuurt deze informatie door (scherm Vergunninghouders > Screening & Matching). Dit is beperkte, niet geverifieerde informatie over werkervaring, opleiding en ambities van de vergunninghouder.
2. De informatie uit het huisvestingsgesprek wordt vervolgens aangevuld, geverifieerd en opgenomen in het digitale klantprofiel. Als de vergunninghouder daar toestemming voor geeft, stuurt het COA het klantprofiel via TVS door naar de gemeente (scherm Vergunninghouders > Plaatsingseenheid + Downloads (of formulieren) > Formulieren (plaatsingseenheid)).

Zolang de vergunninghouder in het AZC blijft, wordt na elk gesprek de informatie in het klantprofiel verder aangevuld. Hoe langer de bewoner dus in de opvang verblijft, hoe completer het klantprofiel zal zijn. De gemeente krijgt hierdoor niet alleen inzicht in de informatie die in het huisvestingsgesprek is opgehaald, maar kan ook zien aan welke activiteiten de vergunninghouder deelneemt in het AZC, welke integratiestappen zijn gezet en welke vorderingen zijn gemaakt. U vindt een voorbeeld van een klantprofiel als bijlage bij deze brief.

Dossiers in TVS

Vaak komt het dossier van een vergunninghouder bij een gemeente bij de afdeling die de huisvesting verzorgt binnen. Het verdient aandacht om binnen de gemeente afspraken te maken zodat deze informatie ook bij de afdeling werk & inkomen terecht komt. Zo kan de afdeling huisvesting dit dossier direct doorsturen of de gemeente kan autorisatie voor TVS uitbreiden met medewerkers van de afdeling werk & inkomen. Vanaf 20 maart worden deze dossiers verstrekt aan de gemeenten waar de vergunninghouder aan gekoppeld is. De dossiers zullen dan niet in één keer allemaal volledig zijn, maar er komt steeds meer informatie beschikbaar. Nareizigers verblijven in principe niet of slechts kort op COA-locaties. Voor hen is het dan ook nog niet mogelijk om een volledig dossier te vormen.

Meer inzet op participatie in AZC via voorinburgering, vrijwilligerswerk en casemanagement participatie

In het AZC kunnen vergunninghouders deelnemen aan het programma Voorinburgering van het COA. Dit programma bestaat uit taalonderwijs (dit jaar uitgebreid met extra uren) en uit trainingen gericht op kennis van de Nederlandse maatschappij. Hieronder valt de module 'Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt'. Daarnaast biedt het COA individuele begeleiding om te stimuleren dat vergunninghouders al aan de slag gaan met integratie en participatie. Ook maakt het COA vanaf april 2017 gebruik van casemanagers met het aandachtsgebied participatie. Zij hebben een coördinerende rol bij de warme overdracht naar gemeenten, stimuleren de verbinding met de buitenwereld en ondersteunen bewoners daarbij. Het zal dan vooral gaan om gemeenten die vroeg aan de slag willen met hun vergunninghouders, organisaties die vrijwilligerswerk aanbieden en bijvoorbeeld werkgevers die (tijdelijk) werk hebben en daarvoor vergunninghouders willen aannemen. Met de verschillende werkzaamheden streeft het COA ernaar nog beter te ondersteunen bij het benutten van kansen voor de integratie en participatie van bewoners tijdens de opvangperiode. Hierbij ligt de nadruk op maatwerk en de aansluiting vinden bij wat voor een individuele bewoner zinvol is.

In overleg met het COA kan de gemeente die de huisvesting van de vergunninghouder moet verzorgen al contact opnemen met zijn toekomstige bewoner. Dit om zo snel mogelijk afspraken te maken over diens integratietraject. Nu de afstand tussen het AZC en de toekomstige woongemeente verkleind is, is het voor de gemeente gemakkelijker om al eerder een traject te starten. Gemeenten kunnen middelen voor re-integratie alvast inzetten voor deze toekomstige inwoners om zo instroom in de bijstand te voorkomen of te beperken.

Regiocoördinatoren in de arbeidsmarktregio

Om integratie en participatie van vergunninghouders vanaf dag één te versnellen, worden gemeenten in de arbeidsmarktregio's ondersteund door regiocoördinatoren. Deze regiocoördinatoren werken vanuit Divosa zijn goed bekend met het regionale netwerk. Ze ondersteunen de regiogemeenten voor 16 uur per week. De coördinatoren zorgen voor versnelling in het participatieproces door in de regionale samenwerking met het COA te ondersteunen en te faciliteren. Ze benutten hiervoor de instrumenten die het COA heeft ontwikkeld. Zo ontstaat een doorlopende integratie- en participatielijijn voor de vergunninghouder. Daarnaast leggen regiocoördinatoren verbindingen met de bestaande structuur van werkgeversservicepunten, onderwijsinstellingen, leerwerkloketten en inburgeringsaanbieders. Door het inburgeringstraject direct te combineren met werk(ervaring), vakopleiding en eventuele taalstages versnellen ze de participatie. Ook richten regiocoördinatoren zich op het vergroten van voorlichting en het delen van kennis over arbeidsparticipatie van vergunninghouders en signaleren ze belemmeringen bij dit proces en nemen deze weg waar mogelijk.

Benieuwd naar uw regiocoördinator? U vindt ze alle 35 op deze website:

<https://www.divosa.nl/onderwerpen/vluchtelingen-aan-het-werk/regiocoördinatoren>

Heeft u nog geen contact gehad met uw regiocoördinator? Neem dan snel contact op, de regiocoördinator in uw regio komt graag naar u toe.

Ondersteuningsprogramma Gezondheid Statushouders

Een goede gezondheid is cruciaal voor de participatie en integratie van vergunninghouders. Andersom is meedoen aan de Nederlandse samenleving het beste recept voor een goede gezondheid. Het Ondersteuningsprogramma Gezondheid Statushouders ondersteunt gemeenten bij een integrale aanpak van gezondheid en het welbevinden van vergunninghouders. Deze ondersteuning krijgt vorm door de inzet van regiocoördinatoren in elk van de 25 GGD regio's. Zij adviseren gemeenten en ondersteunen bij het ontwikkelen en uitvoeren van een lokale aanpak gericht op preventie, zorg en gezondheidsbevordering van vergunninghouders. Daarnaast loopt het kennisdelingsprogramma onder regie van Pharos, dat kennis ontwikkelt voor gemeenten en zorgprofessionals op relevante thema's binnen gezondheid en vitaliteit van statushouders.

Meer informatie vindt u op: www.vng.nl/otavgezondheid

Het OndersteuningsTeam Asielzoekers en Vergunninghouders (OTAV)

Het OTAV is in het najaar van 2015 opgezet om gemeenten in brede zin te ondersteunen bij hun beleid voor asielzoekers en vergunninghouders. OTAV heeft drie kerntaken: beantwoorden van praktische en inhoudelijke vragen (helpdeskfunctie), advisering van gemeenten door regionale accountmanagers en via de inzet van een expertnetwerk ondersteuning bieden bij specifieke projecten zoals de transformatie van een pand of begeleiding van een bewonersbijeenkomst. OTAV publiceert bovendien handreikingen en veel gestelde vragen en houdt u op de hoogte van de regelgeving. Regionale accountmanagers komen op verzoek naar gemeenten toe, beantwoorden vragen en schakelen waar nodig experts in om gemeenten te ondersteunen. Het OTAV is nog actief tot medio 2017. Meer informatie vindt u op: www.vng.nl/ondersteuning-en-advies-asiel-otav

Meer mogelijkheden voor gemeenten rondom integratie en participatie

Met bovenstaande maatregelen zijn er voor gemeenten meer mogelijkheden gekomen om vroegtijdig met vergunninghouders afspraken te maken over de stappen die gezet moeten worden naar onderwijs of werk. Dit kan, in overleg met het COA, al beginnen in het AZC. In de factsheet integratie (<https://vng.nl/files/vng/20161213-factsheet-integratie-participatie-gemeenten.pdf>) is uitgebreider beschreven welke mogelijkheden er zijn.

Het Rijk zet de komende periode in op de verbetering van inburgeringsresultaten

(<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/10/11/kamerbrief-inburgering>).

Zo worden ten behoeve van de beleidsontwikkeling in gemeenten vanaf april kwartaalrapportages gepubliceerd op de website van DUO, waarin per gemeente wordt aangegeven wat de inburgeringsresultaten zijn (zoals percentage voldaan, ontheven en nog inburgeringsplichtig per cohort).

Financiële middelen uit de bestuursakkoorden verhoogde asielinstroom

Het Rijk en VNG hebben in het Bestuurs- en Uitwerkingsakkoord afspraken gemaakt hoe omgegaan wordt met de extra kosten die samenhangen met de verhoogde asielinstroom in 2015 en 2016 en de gevolgen hiervan op het aantal te huisvesten vergunninghouders in 2016 en 2017. Onderdeel van die akkoorden is dat het Rijk aan gemeenten voor in 2016 en 2017 gehuisveste vergunninghouders additioneel participatiebudget beschikbaar stelt, zodat gemeenten maximaal kunnen inzetten op de integratie en participatie van vergunninghouders. Het Rijk stelt ook een voorschot (intertemporele tegemoetkoming) beschikbaar voor de kosten die gemeenten maken aan bijstandsuitkeringen voor vergunninghouders. Dit voorschot is nodig omdat in het macrobudget 2016 (2017) alleen rekening is gehouden met hogere gerealiseerde bijstandsuitgaven door instroom van statushouders in eerdere jaren. En niet met de daadwerkelijke instroom in 2016 (2017). Om te voorkomen dat gemeenten die extra bijstandslasten moeten voorfinancieren, stelt het Rijk het een voorschot beschikbaar. Hiervoor is een specifieke verdeelsystematiek ontwikkeld en gemeenten hebben een aanvraag moeten doen als zij gebruik wilden maken van de voorschotsmiddelen voor 2016. Diezelfde procedure volgt voor een voorschot voor vergunninghouders die in 2017 gehuisvest zijn.

De middelen die het Rijk aan gemeenten beschikbaar stelt voor maatschappelijke begeleiding worden structureel verhoogd van € 1000 naar € 2370 per inburgeringsplichtige vergunninghouder. Het participatieverklaringstraject dat ook uit deze middelen betaald kan worden wordt een verplicht onderdeel van het inburgeringsexamen. Het volledige akkoord en een overzicht van de geldstromen vindt u hier: https://vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2016/28042016uitwerkingsakkoord-verhoogde-asielinstroom.pdf en <https://vng.nl/files/vng/20161018-geldstromen-akkoorden-asielinstroom.pdf>

Nieuwe ronde ESF en vluchtelingen met een verblijfstatus

In Nederland wordt een groot deel van de gelden van het Europees Sociaal Fonds (ESF) ingezet op actieve inclusie: het terugdringen van jeugdwerkloosheid en de re-integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De 35 centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's zijn recent gestart of beginnen binnenkort met een nieuwe ronde ESF-projecten (de tweede tranche van de ESF regeling Actieve Inclusie). Voor deze ronde is een budget beschikbaar gesteld van 116 miljoen euro in totaal. Sinds november 2015 is de ESF-regeling uitgebreid met de doelgroep vergunninghouders. Deze nieuwe ronde, met een looptijd van twee jaar, biedt u daarom een goede kans om vergunninghouders extra te ondersteunen. Op de website van het Agentschap SZW (www.agentschapszw.nl) vindt u nadere informatie.

Kennismaken met goede voorbeelden tijdens het congres van 20 april

Voorbeelden van mooie initiatieven voor snelle integratie en participatie van vluchtelingen schieten als paddenstoelen uit de grond en daar is veel van te leren en over te delen. Dat gebeurt tijdens het landelijke Congres Vluchtelingen 'Een nieuwe start: kansen voor vergunninghouders' op 20 april 2017 in congrescentrum Corpus te Leiden. Deelnemers maken kennis met vernieuwende praktijkvoorbeelden die laten zien wat werkt bij integratie en participatie 'vanaf dag één'. Hoe is de samenwerking tussen gemeenten, COA, maatschappelijke organisaties en andere partners? Wie heeft welke rol en wat levert dit op? Hoe profiteert de organisatie van de verschillende netwerken bij het congres en van de goede voorbeelden die gedeeld worden? Welke kansen zijn er voor hun gemeente om participatie van vergunninghouders te versterken? Naast heldere antwoorden op deze vragen, biedt het congres ruimte om kennis uit te wisselen en te netwerken. Zie ook: <http://congres-vluchtelingen.nl/> Het congres is inmiddels volgeboekt. Nieuwe aanmeldingen komen op een reservelijst.

Tot slot

In allerlei gemeenten wordt nu hard gewerkt om de integratie en participatie te versnellen en daarmee succesvoller te maken. Zo worden in Amsterdam de krachten van verschillende organisaties gebundeld in het AZC aan de Wenckenbachweg om zo participatie vanaf dag één mogelijk te maken. In de regio Utrecht zijn afspraken gemaakt om op dag één van koppeling aan de regio actief begeleiding te bieden en een assessment af te nemen. Ook in Leiden, Alphen aan den Rijn, Houten en Enschede en veel andere gemeenten heeft de groep vergunninghouders volop de aandacht. Met deze brief hopen we u geïnformeerd te hebben over de maatregelen die SZW, COA en Divosa hebben genomen om participatie van vergunninghouders te verbeteren. Als er in uw gemeente nog geen uitgewerkte plannen zijn om vergunninghouders eerder actief te begeleiden naar (vrijwilligers)werk en onderwijs, hopen we dat deze brief aanknopingspunten biedt om werk te maken van de participatie van uw vergunninghouders.

Met vriendelijke groet,

J.H. Helder
Bestuurslid COA

J.H.C. van Zanen
Voorzitter VNG

H.J. Dannenberg
Voorzitter Divosa

L.F. Asscher
De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

 COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers	Klantprofiel vergunninghouder
---	--

Datum	3-4-2017
-------	----------

PERSOONLIJKE GEGEVENS

Naam	Voorbeeld Vergunninghouder		BSN	123456782
Verblijf	AZC	Luttelgeest	Geboortedatum	08-11-1975
	Adres	Oosterringweg 41, 8315PS LUTTELGEEST		
Nationaliteit	Iraanse			
Burgerlijke staat	Gehuwd			
Telefoonnummer	06-12345678	E-mailadres		
DigiD aangevraagd	Nee			
Rijbewijs	Ja	Land rijbewijs	Iran	

FAMILIEGEGEVENS

Land van herkomst	Iran
Gezinshereniging aangevraagd	Onbekend
Toelichting	nog niet mee bezig. Wil graag gemeente Utrecht, Rotterdam of Amsterdam. Met de blik op de toekomst, wat betreft studie kinderen

Overige gezinsleden

Voornaam	Achternaam	Geboortedatum	Geslacht
Emmanuelle	Vergunninghouder	10-02-1977	Vrouwelijk
Fennechien	Vergunninghouder	24-01-2004	Vrouwelijk
Levinus	Vergunninghouder	04-07-2009	Mannelijk

STATUSGEGEVENS

Soort verblijfsvergunning	Vergunning bepaalde tijd asiel
Datum Verblijfsvergunning	11-11-2016
Datum start verblijfsrecht	04-11-2015
Datum einde verblijfsrecht	04-11-2020

INBURGERINGSGEGEVENS

Inburgeringstermijn	Startdatum	01-02-2017	Einddatum	01-02-2019
DUO lening	Aangevraagd	06-12-2016	Toegekend	06-01-2017
PID map ontvangen	Ja	Datum	24-02-2017	

EDUCATIEVE GEGEVENS
Taalvaardigheid

Taal	Mondeling	Schriftelijk
Arabisch	Goed	Goed
Farsi	Goed	Goed
Nederlands	Zwak	Niet
Engels	Zwak	Zwak

Spreektaal	Farsi
Moderne taal	Engels

Onderwijsgegevens

Opleiding	Van	Tot	Diploma	In bezit
Basisonderwijs	01-09-1980	01-07-1986	Nee	Nee
Voortgezet onderwijs	01-09-1986	01-07-1988	Ja	Nee

Instemming deelname V-inburgering	Onbekend	Datum	
Toets NT2 spreekvaardigheid	Ja		
Resultaat NT2	B1	Datum	24-02-2017
Toets taalleerbaarheid	Leerbaarheidstoets		
Resultaat taalleerbaarheid	Gemiddeld	Datum	14-02-2017
Opleidingsniveau	Laag		

UAF (alleen als men tenminste 12 jaar onderwijs heeft gehad)

Datum UAF	
-----------	--

Internationale diploma-/onderwijsniveauwaardering (IDW/ION)

(één diploma mag kosteloos gewaardeerd worden)

Waardering aangevraagd	Ja
Voor	Opleidingswaardering
Nederlands niveau	Middelbaar
Richting	Autotechniek

ARBEIDSGEGEVENS
Curriculum Vitae (CV)

CV gemaakt	Ja
------------	----

Werkervaring			
Beroep	Van	Tot	Bijzonderheden
Bouwbedrijf	02-01-2006	01-01-2013	
Eigenaar supermarkt	02-01-1993	01-01-2006	Kleine buurtsupermarkt
Medewerker winkel auto-onderdelen	01-01-1988	01-01-1993	

Zelfwerkzaamheid		
Taak	Van	Tot
Fietsenwerkplaats	09-01-2017	

Overige competenties en computervaardigheden	
Competentie / vaardigheid	Niveau
ICT - Mail	Redelijk
ICT - Word	Zwak
Organisatievermogen	Redelijk

Vrijtijdsbesteding (hobby's)	
Aan auto's sleutelen	
Accordeon spelen	

TOEKOMST IN NEDERLAND

Ambities	Graag een eigen winkel met auto-onderdelen.
----------	---

CONTACTPERSOON COA

Naam	
E-mailadres	